

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

(підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
"Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю"

на тему: « Теоретичні і практичні аспекти обліку та контролю
дебіторської заборгованості на прикладі ТОВ «Ескарро Колор»

Виконавець:

Студентка обліково-економічного факультету
Жарук Ольга Миколаївна

Науковий керівник:

к.е.н., ст. викладач

Яцунська Олеся Сергіївна

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ.....	6
1.1. Економічний зміст та класифікація дебіторської заборгованості.....	6
1.2. Визнання та оцінка дебіторської заборгованості.....	17
1.3. Проблемні питання обліку дебіторської заборгованості та основні напрямки їх вирішення.....	24
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА ПРАКТИКА ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ НА ТОВ «ЕСКАРО КОЛОР».....	28
2.1. Загальна економічна характеристика ТОВ «Ескаро Колор».....	28
2.2. Особливості організації обліку дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.....	37
2.3. Аналіз дебіторської заборгованості ТОВ «Ескаро Колор».....	44
РОЗДІЛ 3. КОНТРОЛЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	55
3.1. Мета, завдання та джерела контролю дебіторської заборгованості	55
3.2. Система внутрішнього контролю на підприємстві та рекомендації щодо її поліпшення.....	60
3.3. Моделювання стану розрахунків з дебіторами ТОВ «Ескаро Колор» за допомогою кореляційно-регресійного аналізу.....	64
ВИСНОВКИ	76
Список використаних джерел	81
Додатки	89

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасний стан розвитку економіки країни характеризується збільшенням обсягу і ускладненням відносин між учасниками угод з приводу продажу продукції, товарів, виконання робіт та надання послуг. За даними Державної служби статистики України протягом останніх п'яти років спостерігається постійне зростання обсягів реалізації промислової продукції. За період з 2012 до 2016 р. обсяги реалізації промислової продукції зросли більше ніж на 50 %. Це, в свою чергу, призводить до необхідності врегулювання розрахунків з покупцями та замовниками, їх видів та складності проведення. Однією з причин економічних труднощів в Україні є великий обсяг неплатежів. Як наслідок, цей процес супроводжується зростанням дебіторської заборгованості при розрахунках між суб'єктами господарської діяльності.

Загальні теоретичні і практичні аспекти обліку та контролю дебіторської заборгованості висвітлювали у своїх працях такі вітчизняні вчені: В. Белозерцев, М. Д. Білик, Ф. Ф. Бутинець, М. П. Войнаренко, С. Ф. Голов, Є. О. Іванов, Г. Г. Кірейцев, О. В. Коблянська, В. М. Костюченко, Н. О. Лоханова, О. Г. Лищенко, В. Ф. Максимова, Н. М. Матицина, Т. Момот, Г. О. Москалюк, а також зарубіжні: Х. Адерсон, Ван Бреда, А. Велш Глен, Д. Колдуел, М. Метью, Е. Хендріксен, Г. Шорт Даніел та інші.

Незважаючи на вагомість їх напрацювань є ще низка невирішених проблем, зокрема, щодо неоднозначного тлумачення термінів, підходів до оцінки, організації первинного і аналітичного обліку, відображення у звітності дебіторської заборгованості. Методика обліку та аналізу розрахунків з дебіторами є невід'ємною частиною системи бухгалтерського обліку підприємства та його фінансової звітності. Їх важливість великою мірою визначається необхідністю гармонізації теорії та практики вітчизняного бухгалтерського обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретико-методичних аспектів обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості та розробка

практичних рекомендації щодо підвищення ефективності використання коштів у розрахунках на ТОВ «Ескаро Колор».

Завдання дослідження. Поставлена мета дослідження обумовила розв'язання таких завдань:

- дослідити наукові підходи щодо визначення та класифікації дебіторської заборгованості як об'єкта обліку;
- розглянути критерії визнання та склад облікових оцінок дебіторської заборгованості відповідно до національних та міжнародних облікових стандартів;
- оцінити стан проблемних аспектів обліку дебіторської заборгованості на нормативному рівні та наукових дослідженнях зарубіжних і вітчизняних вчених;
- надати організаційно-економічну характеристику та проаналізувати основні показники фінансового стану ТОВ «Ескаро Колор»;
- визначити особливості організації обліку дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз стану та руху коштів у розрахунках, оцінити ефективність використання дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві;
- розкрити методичні та практичні аспекти системи внутрішнього контролю дебіторської заборгованості;
- розробити практичні рекомендації щодо удосконалення обліку та контролю дебіторської заборгованості на ТОВ «Ескаро Колор»
- розробити економіко-математичне моделювання ефективності управління дебіторською заборгованістю ТОВ «Ескаро Колор» за допомогою кореляційно-регресійного аналізу;

Об'єктом дослідження є господарська діяльність досліджуваного підприємства в частині операцій, які пов'язані з формуванням обліково-аналітичної інформації про стан розрахунків з контрагентами-дебіторами.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методично-організаційних та практичних аспектів бухгалтерського обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. Методологічною базою дослідження є загально-наукові та спеціальні методи пізнання. При дослідженні теоретичних аспектів бухгалтерського обліку, аналізу операцій за розрахунками з дебіторами та визначення загальних тенденцій розвитку зазначеного об'єкту застосовувалися методи індукції, дедукції, наукової абстракції, історико-порівняльний та спостереження. Методи теоретичного узагальнення та групування використовувалися для аналізу понятійного апарату бухгалтерського обліку щодо операцій за розрахунками з дебіторами, побудови їх класифікаційної моделі та формулювання висновків. Метод кореляційно-регресійного аналізу – змогу зрозуміти глибинну сутність процесів взаємозв'язків. Кореляційні зв'язки виявляються не в кожному окремому випадку, а в середньому для багатьох випадків.

Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі та нормативно-правові акти національного та міжнародного рівня, що регламентують облік та контроль дебіторської заборгованості, монографії та наукові статті, підручники вітчизняних та закордонних авторів, матеріали науково-практичних конференцій різних рівнів, дані Державної служби статистики України, ресурси мережі Інтернет; а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали, первинні документи, облікові регістри та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

Публікація та апробація результатів дослідження. Основні положення і результати дослідження, що викладені у кваліфікаційній роботі, були опубліковані та доповідалися на 2 конференціях: Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні»(м. Одеса, 26 квітня 2017 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу в контексті євроінтеграції»(м. Одеса, 25 травня 2017 р.).

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних питань, критичної оцінки діючої практики обліку та контролю дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах було встановлено, що формування української економіки у сучасних реаліях пов'язане з вирішенням однієї з основних проблем – забезпечення ефективного управління дебіторською заборгованістю, яка займає значну питому вагу у загальному обсязі оборотних активів суб'єктів господарювання. Саме це і визначило вибір теми дослідження.

Для досягнення мети у роботі розкрито теоретичні засади обліку дебіторської заборгованості. Досліджена економічна сутність, визначення, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості у відповідності до вимог П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». У процесі роботи досліджено облік створення резерву сумнівних боргів щодо поточної дебіторської заборгованості, яка виникає під час нормального операційного циклу чи буде погашена протягом 12 місяців з дати балансу за різними методами відповідно до норм П(С)БО 10, зокрема:

- за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості;
- за методом застосування коефіцієнта сумнівності.

На основі аналізу наукових праць і проведення досліджень в обліковій сфері виявлена сучасна проблематика обліку дебіторської заборгованості в системі управління підприємством, зокрема, встановлено:

- відсутність чіткої схеми деталізації та співвідношення різних видів дебіторської заборгованості у загальній структурі заборгованості;
- недосконалість обліку сумнівних боргів, у тому числі резерву на їх покриття;
- недостатність інформаційного наповнення регістрів аналітичного та синтетичного обліку дебіторської заборгованості.

Зазначено, що створення ефективної системи обліку розрахунків із дебіторами вимагає розробки чіткої та досконалої класифікації дебіторської заборгованості, уніфікації способів її оцінки.

Проведено фінансовий аналіз дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві, за результатом якого можна зробити висновок, що ліквідність підприємства за 2016 рік покращилася, що є позитивним моментом в діяльності підприємства. Проте слід зазначити, що на ТОВ «Ескарро Колор» можна значно поліпшити рівень платоспроможності за рахунок зростання оборотних активів та зменшення поточних зобов'язань. У цьому сенсі підприємству рекомендовано проводити заходи, які дозволять управляти дебіторською заборгованістю, зокрема:

- контролювати стан розрахунків клієнтів;
- стежити за співвідношенням дебіторської і кредиторської заборгованості: значне перевищення дебіторської заборгованості створює загрозу фінансовій стійкості і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування;
- визначати термін прострочених залишків на рахунках дебіторів і порівнювати цей термін із нормами в галузі, показниками конкурентів і даними попередніх років;
- періодично переглядати граничну суму комерційного кредиту, відповідно до фінансового стану клієнтів;
- залучати установи, які стягують борги, за наявності документальних підтверджень;
- продавати рахунки дебіторів факторинговій компанії, банку;
- уникати дебіторів із високим ступенем ризику.

В результаті дослідження визначено, що дебіторська заборгованість – це частина оборотного капіталу, а також вимоги на його отримання у вигляді готівки, матеріальних та інших ресурсів від господарюючих суб'єктів. Тому найбільш точне її трактування наступне: «Дебіторська заборгованість – це матеріальні ресурси, що не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена з

кругообігу грошових коштів». Наведене визначення дає уявлення про економічну природу дебіторської заборгованості і визначає її місце в бухгалтерському обліку.

Аналіз основних показників, що характеризують фінансово-економічний стан діяльності підприємства ТОВ «Ескарро Колор» показує, що підприємство є фінансове стійке, рентабельність діяльності підприємства свідчить про підвищення ефективності господарської діяльності, пов'язаної з отриманням прибутку. Окремо було наведено розрахунок показників дебіторської заборгованості. Виходячи з розрахунків, можна сказати, що відбулося зростання дебіторської заборгованості в загальному обсязі оборотних коштів. Можна зробити висновок про незначне збільшення рівня ліквідності поточних активів у цілому, а отже, певне поліпшення фінансового стану підприємства, але все одно, дані показники не відповідають нормативним значенням. Зростання частки дебіторської заборгованості в активах підприємства за останній рік свідчить про те, що підприємству слід вжити відповідних заходів щодо її управління.

Після проведеного кореляційно-регресійного аналізу на ТОВ «Ескарро Колор», підприємству рекомендовано скласти аналітичну таблицю за формою, яка допоможе визначати суму дебіторської заборгованості та оперативно відстежувати дебіторська заборгованість, яка понад рік. Також потрібно знайти критерій, за якого темпи зростання дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги не будуть випереджати темпи зростання чистої виручки від реалізації наданих послуг. За таких умов господарювання товариство буде зберігати свою платоспроможність.

Запропоновано використання у розрахунках із замовниками попередньої оплати за продукцію, або передбачити договором передплату у розмірі не менше 20% вартості. З метою ефективної організації обліку на підприємстві необхідно доробити та затвердити: наказ про облікову політику, графік документообігу щодо обліку розрахунків за дебіторською заборгованістю, претензіями та відшкодування завданих збитків, інструкції по заповненню

первинних документів, наказ про ведення претензійно-позовної роботи на підприємстві тощо та створити резерв сумнівних боргів. З метою усунення виявлених недоліків і підвищення ефективності організації обліку і контролю дебіторської заборгованості та його подальшого вдосконалення в роботі було запропоновано ввести певні заходи.

З метою управління дебіторською заборгованістю на даному підприємстві слід використовувати систему управління дебіторською заборгованістю, яка буде включати такі заходи як кредитна політика та методи управління своєчасністю оплати.

Запровадження на ТОВ «Ескарро Колор» системи управління дебіторською заборгованістю, дасть змогу ефективно управляти поточною дебіторською заборгованістю, не допускаючи при цьому її перетворення в інші види дебіторської заборгованості, які призводять до погіршення фінансового стану підприємства. Сьогодні актуальним є проведення внутрішнього контролю на підприємстві. З метою підвищення достовірності обліку дебіторської заборгованості і фінансової звітності на підприємстві необхідно організувати систематичне проведення контролю, для чого доцільно створити спеціальну службу контролю або посаду ревізора. В рамках проведення внутрішнього контролю можна проводити звірку розрахунків.

На сьогодні чинним законодавством не визначено типову форму акта звірок взаєморозрахунків між контрагентами, тому він складається в довільній формі, але з дотриманням основних вимог, які висуваються до первинних документів. Проведення внутрішнього контролю контролером на підприємстві сприятиме підвищенню ефективності організації обліку дебіторської заборгованості та бухгалтерському обліку в цілому. Відповідно до вищесказаного, було запропоновано створити резерв сумнівних боргів, для його розрахунку використовувати метод питомої ваги. Оскільки метод класифікації та метод платоспроможності є трудомістким у розрахунках та потребує попереднього аналізу та класифікації, а отже для нашого підприємства даний метод питомої ваги буде найпростішим у розрахунках.

Відповідно до наданих пропозицій зі створення та обліку резерву сумнівних боргів необхідно доповнити наказ про облікову політику, в якому буде зазначено створення та метод резерву сумнівних боргів. Таким чином, запровадження у практичну діяльність запропонованих рекомендацій сприятиме подальшому вдосконаленню організації обліку дебіторської заборгованості на ТОВ «Ескаро Колор», а також позитивно вплине на загальний стан підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акімова Н.С., Новицька Н.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього контролю дебіторської і кредиторської заборгованостей / Н. С. Акімова, Н. В. Новицька // Научно-технический сборник. Серія: Економічні науки. – 2007. – № 77. – С. 268– 273.
2. Атамас П.Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки : навч. посібник [2-ге вид., переробл. та доповн.] / П.Й. Атамас. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 387 с.
3. Бабаев Ю.А. Бухгалтерский учет и контроль дебиторской и кредиторской задолженности / Ю.А. Бабаев, А.М. Петров. – М. : ТК Велби, Проспект, 2004. – 424 с.
4. Береза С.Л. Облік і контроль грошових активів та дебіторської заборгованості: теорія і практика. / С.Л. Береза. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. – Житомир 2002 р. С. 125 – 145.
5. Белозерцев В. Щодо товарного кредиту та дебіторської заборгованості на підприємстві // В. Белозерцев // Економіст. – фірма «Колегіум», 2009. – №11, с. 23–28.
6. Белокоз О. Внутрішній аудит дебіторської та кредиторської заборгованостей торговельних підприємств / О. Белокоз // Економічний аналіз : зб. наук. праць. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2011. – Вип. 9. – Ч 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Ecan/2011_9_1/pdf/byelokoz.PDF.
7. Білик М.Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств / М.Д. Білик // Фінанси підприємств. – 2006. – № 12. – С. 24 – 36.
8. Білуха М.Т. Аудит: підручник для вузів / М.Т. Білуха . – К.: – Знання, 2000. – 768 с. 7. Білуха М.Т. Курс аудиту/ М.Т. Білуха. – К.: Вища школа – Знання, 1998. – 574 с.

9. Бланк И.А. Финансовый менеджмент Т. 1 [2-е изд., перераб. и доп.] / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр. – 2004. – 656 с.
10. Боді Зві Фінанси: пер. с англ.: навч. посіб./ Зві Боді, Роберт Мертон - М.: Видавн. Дім «Вільямс», 2000.—592 с.
11. Борисов А.Б. Большой энциклопедический словарь. – М.: Книжный мир, 1999. – 856с
12. Боярко І.М. Оптимізація дебіторської заборгованості підприємства / І. М. Боярко // Економіка, фінанси і право. – 2010. – № 9. – С. 19–25. 98
13. Боярова О.А. Резерв сумнівних боргів як обачний інструмент впливу на діяльність підприємства / О.А. Боярова, Н.П. Кузик // Облік і фінанси АПК. – 2010. – № 4. – С. 41 – 44.
14. Бутинець Т.А. Бухгалтерський облік. Навчальний посібник для студентів вузів / Т.А. Бутинець, Л.В. Чижевська, С.Л. Береза; за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ЖІТІ, 2000. – 672с.
15. Бутинець Ф. Ф. Контроль і ревізія: навч. посіб. / Ф. Ф. Бутинець, С. В. Бардаш, Н. М.Малюга, Н. І. Петренко. – Житомир : ЖІТІ, 2002. – 512 с.
16. Бутинець Ф.Ф. Організація бухгалтерського обліку: підручник [4-е вид., доповн. і переробл.] / Ф.Ф. Бутинець, О.П. Войналович, І.Л. Томашевська; за ред. Ф.Ф. Бутинця; М-во освіти і науки України, Житомирський держ. технол. ун-т. – Житомир: Рута, 2005. – 528 с.
17. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: «Облік і аудит» [І Вид. 2-е, доп. і перероб.] / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ЖІТІ, 2008р. – 210 с.
18. Велш Глен А., Шорт Деніел Г. Основы фінансового обліку./ Пер. з англ. О. Мілін, О.Ткач – К.: Основи, 1999. – 943., с. 377
19. Власюк Г. В. Проблеми класифікації та оцінки дебіторської заборгованості, шляхи їх вирішення / Г. В. Власюк // Держава та регіони. Сер. : Економіка та підприємництво. – 2011. – № 6. – С. 131–135.
20. Войнаренко М. П. Системи обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики / М. П. Войнаренко. - К. : Наукова думка. - 2008. - 215 с.

21. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклади та коментарі:[Практичний посібник] / С.Ф. Голов, В.М.Костюченко. – К.: Лібра, 2001. – 840 с
22. Головченко Н.В. Дослідження проблем обліку дебіторської заборгованості на підприємстві [Електронний ресурс] / Н. В. Головченко, О.О. Соглаєва. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/14_NPRT_2010/Economics/66079.doc.htm.
23. Господарський Кодекс України від 16.01.03 р. № 436-IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
24. Гуня В. О. Удосконалення класифікації дебіторської заборгованості та її відображення у фінансовій звітності підприємств / В. О. Гуня. // Економічний простір. – 2014. – № 19. – С. 124–131
25. Гуцаленко Л. В., Шадурська Л. І. Організація контролю дебіторської і кредиторської заборгованості господарюючого суб'єкта // Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. – 2008. – Випуск 5 (20). – Ч. 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/portal>
26. Дубровська Є.В. Дослідження сутності поняття «Дебіторська заборгованість» / Є.В. Дубровська. – Сер. Економіка. – Суми: СумДУ, 2009. – №2. – С. 202 – 205.
27. Економічна теорія: політична економія: Навчальний посібник / За заг. ред. М. І. Зверякова. – Одеса: Атлант, 2014. – 338 с
28. Економічний аналіз: Навч. посібник / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; За ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.
29. Загородній А.Г. Фінансовий словник / А.Г. Загородній, Г.Л. Вознюк, Смовженко Т.С. – К.: Т-во «Знання», 2002. – 566 с.
30. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

31. Іванов Є.О. Класифікація факторів, що впливають на загальний рівень дебіторської заборгованості підприємства / Є.О. Іванов// Вісник МСУ. Вип.1-2. Т.VIII: Економічні науки. –Харків, 2005. – С.35-38;

32. Ізмайлова К. В.Сучасні технології фінансового аналізу: Навч. посіб. – К.: МАУП, 2003. – 148 с.

33. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291(зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99_95

34. Інструкція про службові відрядження в межах України і за кордон, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 р. № 59 (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>

35. Камінська Н.П. Механізм управління дебіторською заборгованістю / Н.П. Камінська, Л.О. Гришина. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ev.nuos.edu.ua/en/content/>.

36. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: навч. посібн.[курс лекцій] / Г. Г. Кірійцева – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 432 с.

37. Ключ Ю.І. Удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості / Ю.І. Ключ , С.Ф. Сімінін, Ю.В. Дзюба [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum /VSUNU / 2011 _ 8 _ 1 /Kljus.pdf

38. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности [2-е изд., перераб. и доп.] / В.В. Ковалев. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 512с.

39. Кондукова Е.В., Лісовий А.В. Аналітичні аспекти податкового дослідження стану розрахунків з контрагентами // Сталий розвиток економіки. – 2010. – № 3. – С. 285–290.

40. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент / О.П. Крайник, З.В. Клепикова. – Львів: ДАКОР, 2001. – 120 с.
41. Кузнецова Т. Как бороться с просроченной дебиторской задолженностью / Т. Кузнецова // Управление компанией. – 2009. – № 10. – С. 22 – 30. 100
42. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / О.Г. Лищенко. – Запоріжжя: Гуманіст. Ун-т «Запоріж. ін-т держ. та муніцип. упр.», 2009. - №1. С. 114 – 117.
43. Лищенко О.Г. Управління дебіторською заборгованістю як фактором фінансової стійкості підприємства / О.Г. Лищенко // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємство. – 2010. – №3. – с. 84 – 89.
44. Лігоненко Л.О. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: навч. посіб. / Л.О. Лігоненко, Н.М. Новікова. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005. – 275 с.
45. Лучков О.І. Визначення оптимального розміру дебіторської заборгованості / О.І. Лучков // Фінанси та кредит. – 2003. – № 1(19). – С. 22 – 27.
46. Максимова В. Ф. Облік у галузях економіки : навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2010. – 494 с.
47. Матицина Н. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. / Н. Матицина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – с. 12. – С. 38 – 42.
48. Методичні рекомендації по застосуванню регістрів бухгалтерського обліку, затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000р. № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukraine.uapravo.net>
49. Міжнародні стандарти фінансової звітності, видані Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, зі змінами станом на 1 січня 2012 року. [Електронний ресурс]:Режим доступуhttp://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010

50. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412с.

51. Момот Т. Управление дебиторской задолженностью предприятия / Т. Момот. – 2003. – №.11-12. – С. 97 – 99

52. Москалюк Г. О. Облік та контроль дебіторської заборгованості: існуючі проблеми та шляхи їх вирішення / Г. О. Москалюк // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». – 2012. – № 721 – С. 173–178.

53. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minfin.ru/common/upload/library/no_date/2013/ias_39.pdf

54. Наказ Міністерства статистики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» №352 від 29.12.1995р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minrd.gov.ua/zakonodavstvo/podatkovе-zakonodavstvo/normativno-pravovi-akti-z-pitan-kpr/nakazi/61770.html>.

55. Нашкерська Г. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи і послуги / Г. Нашкерська // Бухгалтерський облік і аудит. – №11. – 2009. – С. 31 – 37.

56. Нікітюк А.В. Аналітична оцінка дебіторської та кредиторської заборгованості / А.В.Нікітюк, О.Ф. Томчук. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.

57. НП(С)БО ДС 124 «Доходи», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 24.12.2010р. за № 1629 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0089-11>

58. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

59. П(С)БО 10 «Заборгованість», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 08.10.99р. за №237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

60. П(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. за №20 [Електронний ресурс]. – Режим

61. П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. за № 559. / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>

62. П(С)БО 15 «Дохід», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. за № 290 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>

63. П(С)БО 16 «Витрати», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99р. за № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

64. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010р., із змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://ligazakon.ua / l _ doc2.html](http://ligazakon.ua/l_doc2.html) .

65. Подолянюк Р. В. Актуальні проблеми обліку дебіторської заборгованості / Р. В. Подолянюк // Управління розвитком. – 2012. – № 4. – С. 114–116.

66. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку № 19 «Об'єднання підприємств», затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999 № 163 [Електронний ресурс] / Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>.

67. Скіцько В.І. Використання ланцюгів Маркова для прогновної оцінки показників кредитної політики підприємства [Електронний ресурс] / В.І. Скіцько. – Режим доступу: http://eip.org.ua/docs/EP_09_3_144_uk.pdf.

68. Смачило В.В. Сутність факторингу та його використання при управлінні дебіторською заборгованістю в Україні / В.В. Смачило, Є.В. Дубровська // Фінанси України. – 2007. – № 7. – С. 35 – 45. 101

69. Стоун Д. Бухгалтерський учет и финансовый анализ / Д. Стоун, - пер. С англ. Ю.А. Огибин , Г.А. Огибив. – М.: Сирин, 1998. – 302 с.

70. Сурніна К.С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття наук.

ступеня к.е.н.: 08.06.04 «Бухгалтерський одлік, аналіз та аудит» / К.С. Сурніна. – Луганськ, 2002. – 19с.

71. Тищенко І.В. Основні проблеми обліку та внутрішнього аудиту дебіторської заборгованості [Електронний ресурс] / І.В. Тищенко. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/15_NPN_2009/Economics/46769.doc.htm.

72. Тлущкевич Н.В. Економічний зміст дебіторської заборгованості / Н.В. Тлущкевич, А.І Ковальчук // Облік, економіка, менеджмент: міжнародний збірник наукових праць. – Випуск 4.2014. – с. 418 – 419.

73. Федорченко О.Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами (на прикладі текстильних підприємств легкої промисловості) / Ольга Євгеніївна Федорченко. - Дис... канд. наук: 08.00.09 - 2009. С. 175. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.disslib.org/oblik-i-analiz-rozrakhunkiv-z-debitoramy.html>

74. Хрущ Н. А. Механізм формування та реалізація фінансової стратегії в системі управління підприємством / Н. А. Хрущ, А. В. Лісова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. -Вип.5(2).-С.140-142.-Режимдоступу:
[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5\(2\)_38](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2014_5(2)_38).

75. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

76. Червінька О.С. Управління дебіторською заборгованістю на підприємстві / О.С. Червінька, О.І. Демків / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltsu/21_10/260_Czer.pdf.

77. Янковой А.Г. Математико-статистические методы и модели в управлении предприятием: [учеб.пособ.]
/АлександрГригорьевичЯнковой.–Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2014. – 250 с.

78. Янковой О.Г. Моделювання парних зв'язків в економіці: [Навч. посібник] / Олександр Григорович Янковой. –Одеса: Оптимум, 2001. – 198 с.